

REGISTRERING AV HVITKINNGÅS, RINGGÅS OG KORTNEBBGÅS I VÅRSOLBUKT, BELLSUND 31. MAI – 1. JUNI 2007

Carl Erik Kilander 21.06.2007

Den 31. mai og 1. juni 2007 gjennomførte undertegnede og Mathias Bjerrang ringavlesninger og totalopptelling av gjess i Vårsolbukta på nordsiden av Bellsund. Arbeidet ble utført på oppdrag av Sysselmannen på Svalbard og organisert i samarbeid med Longyearbyen feltbiologiske forening (LoFF). Tellingen ble forsøkt gjennomført i samsvar med anvisning fra dr. scient. Christiaane Hübner, UNIS. Hübner har i flere sesonger gjennomført systematiske gåsetellinger i Vårsolbukta som ledd i sitt doktorgradsarbeid.

Det ble foretatt tellinger av hvitkinngås, ringgås og kortnebbgås i området både 31. mai og 1. juni. Begge dagene ble det foretatt avlesninger av fotringer. Avlesning av fotringer var vanskeligere å gjennomføre 1. juni enn 31. mai pga sluddbyger med til dels dårlig sikt. Følgende personer deltok i registreringsarbeidet: Mathias Bjerrang og Carl Erik Kilander.

Registreringsområde

Området for totaltellingen strekker seg fra Diabasbukta i øst til ca. 400 m vest for Camp Bell - fra kysten og inn til fuglefjellet. På slettene og sørhellingene mellom kysten og Ingeborgfjellet var det meste av snøen smeltet bort, men det lå fremdeles mye snø oppe i skråningene og på steder med knauser og småkupert terreng.

Værforhold

Torsdag 31/6: sørvestlig lett bris, lettskyet/sol, god sikt. Tilskyende utover kvelden.

Temperatur +2 til +4 °C.

Fredag 1/6: frisk nordlig bris, skiftende skydekke med sluddbyger. Om formiddagen lavt skydekke (ca 1000 fot), sikt ca 3-15 km. Ettermiddag tettere sluddbyger, sikt 1-2 km.

Temperatur omkring 0 til +3 °C. Bellsund var isfritt begge dagene.

Arbeidsmetode

Med utgangspunkt i Camp Millar dekket vi området østover mot Diabasbukta og vestover til ca. 3-400 m vest for Camp Bell. Det ble foretatt totaltelling begge dager. Det meste av tellingen skjedde fra tellepunktene som ble anvist av Christiaane Hübner (S1, S2, D1 og D2). I området øst for Camp Millar måtte vi dessuten supplere med telling i terrengforsenkninger som ikke kunne observeres fra tellepunktene (D1 og D2). Telleområdet ble delt opp i teiger der vi forsøkte å holde oss til de teigavgrensningene som tidligere er benyttet av Christiaane Hübner. Ved tellingene ble det benyttet vi i hovedsak håndkikkert, supplert med et teleskop med 20-60 X zoomokular for telling på de største avstandene (aktuelt spesielt vest for Camp Millar).

Ved ringavlesningene benyttet vi et Swarovski teleskop med 20-60x okular. Totaltellingene ble gjennomført ved bruk av gode håndkikkerter.

RESULTATER

Totaltelling

Under opptellingene **31. mai** registrerte vi til sammen **1724 gjess** fordelt på **1621 hvitkinngås** (HK), **84 ringgås** (RG) og **19 kortnebbgås** (KN). Antall individer av disse artene fordelte seg slik på hver side (vest/øst) av Camp Millar: vestsiden 612 HK, 17 RG og 8 KN, østsiden 1009 HK, 67 RG og 11 KN. Alle ringgjessene var av den lyse sorten (Branta b. hrota).

Under opptellingen 1. juni medførte redusert sikt at vi ikke fikk sjekket like store områder lengst mot vest som 31. mai. Likevel registrerte vi et større antall gjess enn 31. mai. Totaltellingen **1. juni** ga som resultat **2101 gjess** fordelt på **1953 hvitkinngås**, **114 ringgås** (alle Branta b. hrota) og **34 kortnebbgås**. Fordelingen øst/vest for Camp Millar var slik: vestsiden 916 HK, 83 RG og 32 KN, østsiden 1037 HK, 31 RG og 2 KN. På grunn av perioder med dels sterk redusert sikt i sluddbygene er det sannsynlig at noen gjess ble oversett under tellingen 1. juni.

Ringgjessene ble i all hovedsak observert på de fuktigste partiene i terrenget, mens hvitkinngjessene og kortnebbgjessene i større grad oppholdt seg på grasmark.

Totaltelling:

Den 31. mai ble det talt opp 1621 hvitkinngjess i det beskrevne området. Av disse ble 612 registrert vest for Camp Millar og 1009 mellom Camp Millar og Diabasbukta.

Avlesing av fotringer (kun hvitkinngås):

I løpet av de to dagene ble det avlest 33 fotringer med hhv 20 ringer den 31/5 og 13 ringer den 1/6. Gjessene var vesentlig mer skye den 1. juni, og økt vind sammen med redusert sikt gjorde det også vanskeligere å lese av ringene. Vi observert ingen fotringer på ringgjessene.

Tabell over avleste fotringer følger som eget vedlegg.

Andre artsobservasjoner:

Havhest

Noen få enkeltindivider sett langs stranda hver dag.

Ærfugl

Flere småflokker.

Stjertand

1 par observert sammen med en flokk hvitkinngjess Ø for Camp Millar den 31. mai.

Heilo

1 individ hørt og 1 individ sett 1. juni.

Fjæreplytt

Vanlig enkeltvis og i småflokker. 35 individer i én flokk observert like Ø for Camp Millar 1. juni.

Polarjo

2 individer observert 31.5.

Tyvjo

I alt 5 individer observert.

Polarmåke

Flere individer observert begge dager, bl.a. patruljerende langs alkekongekolonien Ø for Camp Millar.

Krykkje

Hekker i spredte partier i Ingeborgfjellet. Stadig sett flygende med reirmateriell.

Alkekonge

Observert i store mengder, særlig i ura under Ingeborgfjellet.

Polarlomvi

Småflokker flyr stadig til og fra kolonien i Ingeborgfjellet.

Teist:

Enkeltindivider sett på vann.

Snøspurv

Spredt, men nokså vanlig i hele området.

Polarrev

Hørtes i ura under Ingeborgfjellet hele dagen, spesielt bak Camp Millar. Ble stadig observert, tilsammen 5-6 individer.

Svalbardrein

Vanlig i småflokker opp til 7-8 dyr. Tilsammen observert 20-30 individer. Stor andel fjorårskalver. □

Hvikinngås

Ringavlesninger, Vårsolbukt 31. mai 2007

Ringfarge	Kode	Stålring	Kondisjon	Sammen med	Merknader
Oransje	UFL	x	2		
Lys gul	SVU	x	3		
Lys grønn	NXI	-	2		
Lys brun	IHZ	-	3		
Lys grønn	XF	-	3		
Lys grønn	NDA	-	2		SNT
Lys gul	SNT	x	3		NDA
Oransje	AHN	-	1		
Lys gul	YHU	x	2		
Lys grønn	IGV	-	2		
Lys grønn	PVV	-	3		
Oransje	CVJ	x	4		
Oransje	CBL	x	3		
Oransje	DBX	x	2		
Lys grønn	ILP	x	4		
Oransje	ASB	x	2		
Oransje	CBN	x	1		
(?)					
Oransje	DFL	x	2		
Lys grønn	HHI	x	1		
Lys grønn	HUC	x	1		

Ringavlesninger, Vårsolbukt 1. juni 2007

Ringfarge	Kode	Stålring	Kondisjon	Sammen med	Merknader
Lys grønn	9B	x	2		
Lys grønn	FYY	x	2		
Hvit	UM	-	1		
Lys grønn	HFJ	x	2		
Oransje	CDI	x	1	PXT	Halter på det ene beinet
Lys gul	PXT	x	1	CDI	
Lys grønn	INJ	x	2	IHA	
Lys grønn	IHA	x	3	INJ	
Lys grønn	LDF	x	2		
Oransje	CBL	x	3		Også registrert 31.05.07
Oransje	AHZ	x	2		
Lys grønn	HFU	x	1+		
Lys grønn	IHB	x	2		

Totalt avlest 33 ringer (20 stk 31.05.07 og 13 stk 01.06.07)

